

Quart. homi-
nis & canis.

Septim. trans-
uersi.

Sexti homi-
nis, canis or
clauis.

inuenies, in hominibus autem (utpote quibus breuissimum pectus cōigit) neutiquam, quam-
uis interim accuratè, num & is quoque musculus homini obtingat, expendendum iuadeo. Hæc
intuitus, quartum hominis, canis uero sexti musculi caput, ab undecimo dorsum mouente di-
uides, ac illum à costis omnibus dissecans, qui ipsis inseratur, inuestigabis. huius itaque fun-
ctione obseruata, & ipso musculo à thorace absciso, intercostales musculi exteriores uniuersi
manifestissime oculis sese obijciunt. Quod autem & interiores cōtuearis, leui admodum sectio-
ne, in uno costarum intervallo, secundum inferiorem costæ sedem, conaberis exteriorem mu-
sculum diuidere, ac paulatim hamulo eleuatum, ab inferiori separare, ilico enim ipsorum natu-
ra, & fibræ occurrent inuicem contrario situ incumbentes, quanquam & interiores, aperto
thorace, rursus licebit examinare. Horror interim, utcumque eos indagaueris, ut diligentissime
inquiras, num & interiores, & exteriores diuersis fungantur munijs, ac illi inspirationi, hi uero
expirationi (aut contrà) famulentur, an simul omnes mea sententia eidem muneri præficiantur,
omnesque thoracem arctent. Quoniam autem iam antea, quæ peritonæo succinguntur, ex-
empta sunt, iecur inquam, lien, uenter, intestina & renes, nulla sectione adhibita, inferior
septi transversæ pars, conspicua euadit, ubi mox duos inspicis circulos, membraneum unum,
& carnosum alterum, ad hæc tria, quæ dixi, foramina, & tendines, ligamenta uel lumborum
uertebis adnata. Ut uero fibras ad amussim, & tendines illos, reliquamque sedem septi inferio-
rem exactius intuearis, peritonæum ab inferiori septi superficie manibus uenit dirimendum,
quod in porcis citra omne fiet negocium, in homine autem & cane non item. Cæterum ut su-
perior septi pars thoracis amplitudinem respiciens, in conspectum quoque ueniat, in homine
cultro aliquo mediocri, aut nouacula, aut paruo etiam cultello (quum cartilagine hominum,
quàm canum & simiarum molliores sint) à primæ costæ cartilagine, quæ ossi ipsius costæ com-
mittitur, sectionem ad infimam usque costam, per cartilagine utrinque molieris. deinde mu-
cronata cartilagine, sinistra manu eleuata, ab inferiori ossis pectoris regione, & huius loci carti-
laginibus septum transversum abrades. Deinceps erectis cum pectoris osse cartilaginibus,
membranas interiori ossi sedi connatas, ac thoracis amplitudinem intersepientes, & uenas
simul & arterias, è iugulo pectori exporrectas absecabis, donec pectoris os ab omnibus libe-
ratum, cum cartilaginibus à thorace commodè auferas. Reposito itaque paulisper pectoris
osse, à septo membranæ thoracis amplitudinem intersepientes, & cordis etiam inuolucrum, re-
scindentur, quod longè secus, quàm Galenus undique arbitrat, magna sui parte septo in
hominibus adnascitur, multo sanè aliter, quàm in canibus, & Galeni simijs. Insuper à septo ner-
uos ipsi insertos, uenam cauam, & stomachum absecabis, id à lumbis sensim cum suis ligamen-
tis abradens, liberatum uero, ac mensæ exporrectum, rursus si libuerit, examinaabis. Iam pecto-
ris os in manus assumes, atque in parte ipsius interiori, secundum illius longitudinem singu-
los utrinque musculos tenues, carnosos, & amplos exporrigi conspicias. Itebithos à pectoris
osse ac cartilaginibus, nouacula acutiori liberare, & cuius motus autores sint, inquirere. Vbi
& hos absecueris, interiores intercostalium contemplaberis, ac corde, pulmone, uenis, arterijs,
stomacho, & si quæ alia in thoracis capacitate habentur, ablatis, thoracis musculorum admini-
strationi summam manum impones.

DE THORACIS LIGAMENTIS.

Caput XXXVII.

DIGNIORA notatu thoracis ligamenta, ad duodecim thoracis sterte-
bras spectant, unde & hæc cum reliquis dorsi ligamentis examinanda ue-
niunt. Costis autem ad uertebas nullum peculiare ligamentum obdu-
citur, præter membraneum, articulis omnibus commune, quod hîc du-
rissimum est, & cartilaginis naturæ particeps, atque id potissimum in-
ter transversos processus radicem, seu primæ costæ ad uertebam articu-
lum, & transversos processus apicem, uel secundum articulum accidit.
Cartilagine ipsi costis non alligantur, uerum ut dictum est, ipsa costarum ossa in illas de-
generant. Pectoris ossi, qua cartilagine ipsi oblongis capitulis inarticulantur, nulla quoque
propria adsunt ligamenta, nam duntaxat membraneum obtinet alijs articulis commune. Ni-
hil enim pectoris os, in ligamentis sibi peculiare uendicat. Verum ut & cæteris ossibus, mem-
brana quedam, quam quod os ambit, ὁστέον Græci uocant, pectoris ossi obducitur, at-
que hæc ualida ac quasi duplicata est, & hanc etiam ipsæ costarum cartilagine, unâ cum co-
starum

starum ossibus communem exigunt. Atque hæc i-
na, quæ Veteribus Altera costas succingens tuni-
cua, totam ambiens thoracis cavitatem, peritonæi
stis propria, ipsisque & pectoris ossi omni ex parte
branas & ligamenta, exiguis cultellis in pectoris os-
costas uertebis committunt ligamenta, non nisi ab-
tunc aggrediuntur.

DE MUSCULIS DORSI.

tibus. Caput XXXVIII.

Figura cap.
12. h. hæc
scripsi propo-
nt.

MVSCVLORVM sanè uicinior
qui dorsi motibus præfunt, su-
quum ante thoracis & abdomi-
apè administrari nequeant, nu-
gredi tempestiuu fuerit. In quo
enarratione ossium cognitio ne-
bere oportet, eorum quæ supe-
Non altius itaque uniuersum dorsum in ceruicem,
os partientes, neque diuersam uertebarum articula-
duodecimæ thoracis uertebæ, aut quæcumque ea
cri quietem enarrantes, quot motibus dorsum agat
sum à capite ad sacrum usque os, inftar semicirculi
flectitur, deinde in rectam ueluti lineam, in neutra
tus quoque, nec antrosum, nec retrosum expor-
uitur, ut iam quatuor simplices sint dorsi totius mo-
trum, ac sinistrum latus inclinatio. atque hi motus
seu in alteram partem uergentes sunt. Flectimus eni-
trosum aut sinistrum magis inclinatum. sicut etiam
id inuoluimus, ad anteriora quoque, & ad posteriora
ducere ualemus. Rursus hos motus, uti iam diximus
parte, quæ sub ceruice est, quiescente, sola ceruix eisdem
motibus pollet, quos non solum quiescente reliqua
dorso, aut flexo, aut extenso, aut in latus inclinatio-
tim ceruicem mouere homini utilissimum fuit, & in
motus reliquis dorsi partibus ceruix agi queat. V-
cum thorace in anteriora flexeris, atque in flexionem
uix in posteriora ualide reclinari extendique possit. Lu-
racis uertebarum motu non admodum distinctus est
quod lumborum uertebis, laxior motus in omni
rum uertebis thoracis adnexarum occasione perfici-
tibus præficiuntur. Totus enim thorax unâ quoda-
singule lumborum uertebæ priuatim id magis possin-
commonstrat, ita multo maxime hos motus ipsi sp-
quàm frigide, & nequaquam omnes à Galeno descri-
musculi simul in minimum numerum redacti, sexdecim
rum ceruicis primum recensebimus, ab illis qui sub
Primus itaque, qui parum in altero latere secundum
poris latere, ubi ipsi costa coarticularur, principium
instar anguli uisitur, & sursum oblique conscenden-
uertebæ corporis, obliquo fibrarum ductu profic-
sum oblique in interiora prorepunt adeo, ut iam ad
lateris musculi ampliores facti, inuicem quodammodo
tum ab inuicem distabant, quanta corporis uertebra
cet ex inferiori uertebæ corporis latere, principium
gis uersus medium superioris uertebæ corporis in-
quousque sensim mutuo appropinquantes, ad anticam